

Upozorňujeme, že výchozí [SL](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

[angličtina](#)

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

Rozvod a rozluka

Slovensko

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Slovenské právo uznává: a) rozvod manželství na základě dohody mezi manželi a b) rozvod manželství na základě žaloby.

a) V případě **rozvodu manželství na základě dohody mezi manželi soud rozvod povolí podle článku 64 zákona o manželství a rodině (*Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ZZZDR*)**, pokud se manželé dohodli na péči o společné děti, jejich výchově a výživném na děti a na styku dětí s rodiči (k němuž je nutné vyžádat si stanovisko Střediska sociální práce) a pokud předložili ve formě vykonatelného notářského zápisu dohodu o rozdělení společného jmění, o tom, kdo z nich zůstane nebo se stane vlastníkem jejich bytu, a o výživném pro manžela, který nemá žádné prostředky na živobytí a je nezaměstnaný nikoli vlastní vinou.

b) Pokud se manželství stalo z jakéhokoli důvodu „nesnesitelným“, může o rozvod požádat kterýkoli manžel, a to **podáním žaloby na rozvod manželství**. V tomto případě rozhoduje soud rovněž o péči o společné děti manželů, jejich výchově, výživném na děti a jejich styku s rodiči. Před vydáním rozhodnutí si soud musí vyžádat stanovisko Střediska sociální práce.

Soud po obdržení žádosti o rozvod manželství na základě dohody manželů i po obdržení žaloby na rozvod manželství příslušnému *Středisku sociální práce* nařídí, aby provedlo poradenský pohovor, jehož se musí oba manželé zúčastnit osobně bez přítomnosti zmocněnců. Středisko sociální práce podá soudu zprávu o výsledku poradenského pohovoru.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Zákon o manželství a rodině uznává pouze jeden důvod rozvodu manželství: *skutečnost, že se manželství stalo nesnesitelným*. To znamená, že manželství je tak hluboce a nenávratně rozvráceno, že jej již nelze zachránit. Manželství se považuje za „nesnesitelné“ pouze tehdy, pokud vztahy mezi manželi nebyly narušeny jen dočasně, nýbrž jsou z vážných důvodů narušeny hluboce a nenávratně. Nesnesitelnost se posuzuje podle situace v době, kdy se koná jednání, s přihlédnutím ke všem okolnostem, které k této situaci vedly. Soud rozhodne o nesnesitelnosti rovněž v případech, že odpůrce s rozvodem souhlasí.

Manželství může být ukončeno na žádost kteréhokoli z manželů a nevyžaduje se, aby bylo nesnesitelné pro oba partnery.

Otázka zavinění toho, že se manželství stalo nesnesitelným, se nevznáší a soud ji nezkoumá ani v průběhu řízení. Manželství může být ukončeno rovněž na žádost manžela, který je odpovědný za skutečnost, že se manželství stalo nesnesitelným.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

Právní důsledky rozvodu manželství jsou podrobně objasněny níže:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Osoba, která si při uzavření manželství změnila příjmení, může do šesti měsíců poté, co rozsudek o rozvodu manželství nebo rozsudek o ukončení manželství nabyl právní moci, předložit prohlášení o přijetí dřívějšího příjmení, které používala před uzavřením manželství. Toto prohlášení může předložit pouze osoba, která si v průběhu manželství své příjmení dále nezměnila (článek 17 zákona o osobním jménu / *Zakon o osebnem imenu, ZOI-1*). Otázka změny příjmení představuje administrativní záležitost, o níž nerozhoduje soud, nýbrž správní orgán.

3.2 rozdělení jmění manželů

Při dělení společného jmění manželů se uplatňuje **právní domněnka, že podíl obou manželů na společném jmění je stejný**; manžel, který se domnívá, že by byl rozdělením majetku na stejné díly znevýhodněn, však může požádat, aby byl jeho podíl stanoven úměrně jeho příspěvku ke společnému jmění. Soud přitom vezme v úvahu nejen příjem každého manžela, nýbrž i jiné okolnosti, jako je pomoc, kterou jeden z manželů poskytoval druhému manželovi, péče o děti a jejich výchova, vykonávání domácích prací, udržování majetku a jiné formy práce a podílení se na správě, údržbě a zvětšování společného majetku.

3.3 nezletilé děti manželů

PÉČE O DĚTI A JEJICH VÝCHOVA

Ø V případě rozvodu manželství na základě dohody se manželé musí **dohodnout na péči o děti a jejich výchově**, přičemž soud posuzuje, zda je tato dohoda v zájmu dětí. Manželé se mohou dohodnout,

že se budou oba i nadále podílet na péči o děti a jejich výchově,

nebo že všechny děti budou svěřeny do péče jednomu z rodičů,

nebo že některé děti budou svěřeny do péče jednomu rodiči a ostatní děti druhému rodiči.

Jestliže se rodiče na těchto záležitostech nedohodnou sami, je jim při dosahování dohody nápomocno Středisko sociální práce.

Pokud rodiče *dospějí k dohodě ohledně péče a výchovy*, mohou soudu navrhnout, aby vydal rozhodnutí v této věci v nesporném řízení.

Pokud k dohodě nedospějí nebo pokud dohoda není v zájmu dětí, soud manželství na základě dohody neukončí; místo toho bude nutno podat žalobu na rozvod manželství.

Jestliže rodiče ani s pomocí Střediska sociální práce nedospějí k dohodě ohledně péče o děti a jejich výchově, **soud na žádost jednoho rodiče či obou rodičů rozhodne,**

že všechny děti budou svěřeny do péče jednomu z rodičů,

nebo že některé děti mají být svěřeny do péče jednomu rodiči a ostatní děti druhému rodiči.

Ve výjimečných případech může soud rozhodnout, že všechny nebo některé děti mají být svěřeny do péče třetí osobě.

Soud si musí před vydáním rozhodnutí vyžádat stanovisko Střediska sociální práce a při rozhodování v dané věci musí uvážit názor dítěte, pokud jej vyjádří dítě samotné nebo osoba, které dítě důvěřuje a kterou si samo zvolilo, a pokud je dítě schopno porozumět jeho významu a důsledkům.

Ø V případě rozvodu na základě **žaloby** soud za účelem úpravy vztahů mezi rozvedenými manželi a jejich společnými nezletilými dětmi rozhodne o péči o děti a jejich výchově po zjištění nejlepšího zájmu dětí. I v tomto případě se rodiče mohou dohodnout na péči o společné děti a jejich výchově v zájmu těchto

děti. V tomto případě platí s ohledem na péči o děti a jejich výchovu obdobně totéž co v případě rozvodu manželství na základě dohody. Součástí rozsudku o rozvodu manželství je rozhodnutí o tom, s kým budou nezletilé děti žít po rozvodu, o jejich styku s rodičem, s nímž nebudou žít ve společné domácnosti, a o výživném na děti.

STYK

Rodiče se musí pokusit dospět k dohodě ohledně styku s dětmi.

Dospějí-li k dohodě, mohou navrhnout, aby soud vydal rozhodnutí v této věci v nesporném řízení; pokud soud zjistí, že dohoda není v zájmu dětí, návrh zamítne.

Pokud rodiče **nejsou schopni k dohodě dospět**, soud na návrh jednoho z rodičů (v případě rozvodu manželství na základě dohody manželů musí manželé připojit dohodu o styku s dětmi a soud jí pak uvede v rozsudku o rozvodu manželství na základě dohody) rozhodne, že musí soudu předložit potvrzení Střediska sociální práce o tom, že se prve pokusili dosáhnout dohody.

Soud o styku s dětmi rozhodne z moci úřední pouze tehdy, pokud se věc týká styku s dítětem po podání žaloby na rozvod manželství nebo po ukončení manželství rodičů dětí.

O styku s dětmi rozhodují v prvním stupni krajské soudy (*okrožna sodišča*) v nesporném řízení, pokud o něm nerozhodují společně se spory ohledně péče o děti a jejich výchovy; v tomto případě se otázka styku s dětmi řeší v občanském soudním řízení.

Při rozhodování o styku s dětmi je nanejvýš důležitý zájem dítěte: má se za to, že styk s rodičem není v zájmu dítěte, pokud na dítě vyvíjí psychický tlak nebo pokud ohrožuje fyzický a duševní vývoj dítěte.

Při rozhodování vezme soud v úvahu rovněž názor dítěte, pokud jej vyjádří dítě samotné nebo osoba, které dítě důvěřuje a kterou si samo zvolilo, a pokud je dítě schopno porozumět jeho významu a důsledkům.

Dítě má rovněž právo na styk s jinými osobami, které jsou rodinnými příbuznými a mají s dítětem úzkou osobní vazbu (např. prarodiče dítěte a (nevlastní) bratři a sestry).

VÝŽIVNÉ pro manžele a děti

Manželé mohou s ohledem na výživné na děti **dospět k dohodě a podepsat dohodu o výživném na dítě**, tato dohoda musí být podepsána před soudem; v tomto případě soud vydá zvláštní rozhodnutí v nesporném řízení. Není-li dohoda v zájmu dítěte, soud návrh na vydání rozhodnutí o schválení dohody zamítne.

Jestliže manželé **nedospěli k dohodě**, a to buď sami, nebo s pomocí Střediska sociální práce, mohou o rozhodnutí požádat soud. Před vydáním rozhodnutí si soud musí vyžádat stanovisko Střediska sociální práce a musí vzít v úvahu rovněž názor dítěte, pokud dítě vyjádřilo svůj názor a je schopno porozumět jeho významu a důsledkům.

Rodiče jsou povinni živit své děti do doby, dokud nedosáhnou plnoletosti, nebo plnoleté dítě do doby, než ukončí řádné denní studium a nedosáhne 26 let věku, pokud jim jejich materiální možnosti a výdělečná schopnost umožňují uspokojovat zájmy dítěte (celkový rozvoj dítěte).

Výživné na dítě je přiznáno podle potřeb dítěte, které je potřebuje, a s přihlédnutím k materiálním možnostem a výdělečné schopnosti osoby, která má vyživovací povinnost vůči dítěti. Při rozhodování o výživném na dítě musí soud vzít v úvahu zájem dítěte, aby bylo výživné na dítě přiměřené v zájmu zajištění jeho příznivého fyzického nebo duševního vývoje. Výše výživného na dítě je každý rok upravována podle indexu spotřebitelských cen ve Slovinsku.

Manžel nebo partner, který neuzavřel manželství, má vyživovací povinnost vůči nezletilému dítěti svého partnera, pokud některý z rodičů dítěte není schopen živit dítě sám a pokud s nezletilým dítětem partnera žije ve společné domácnosti.

Dospělé děti mají vyživovací povinnost vůči svým rodičům, pokud ti nemají dostatečné prostředky na živobytí a nejsou schopni si takovéto prostředky opatřit sami a pokud závislého rodiče nemůže podporovat jeho manžel.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Manžel, který nemá prostředky na živobytí a je nezaměstnaný nikoli vlastní vinou, má nárok na výživné.

O výživné lze požádat během rozvodového řízení nebo ve zvláštní žalobě podané do jednoho roku od ukončení manželství, pokud v době rozvodu existovaly podmínky pro poskytování výživného a tyto podmínky trvají i v době, kdy manžel požádá o výživné.

Manželé mohou v případě rozvodu manželství dospět k dohodě o výživném uzavřením dohody o výživném před notářem ve formě vykonatelného notářského zápisu.

Výživné je stanoveno na dobu neurčitou, nebo na určitou dobu, která je nezbytná k tomu, aby si manžel našel nové zaměstnání a uspořádal své záležitosti.

Výživné je přiznáno podle potřeb navrhovatele a schopností osoby, která výživné poskytuje. Výše výživného je stanovena jako měsíční částka vyplácená předem a lze o ně žádat od okamžiku podání žaloby o výživné. Výjimečně může být výživné vyplaceno jako jednorázová částka.

Soud žádost o výživné zamítne, pokud by poskytování výživného osobě, která na ně má nárok, bylo pro osobu, která má vyživovací povinnost, nespravedlivé vzhledem k důvodům, které vedly k tomu, že se manželství stalo nesnesitelným, nebo pokud se osoba, která má na výživné nárok, dopustila trestného činu vůči osobě, která jí má výživné poskytovat, či vůči jejímu blízkému rodinnému příslušníkovi, a to před rozvodovým řízením, nebo posléze.

Manžel nemá vyživovací povinnost vůči druhému manželovi, pokud by to ohrozilo jeho schopnost živit sebe nebo nezletilé děti, vůči nimž má zákonnou vyživovací povinnost.

Výše výživného je každý rok upravována podle indexu spotřebitelských cen ve Slovinsku.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Základním prvkem manželství je „manželské soužití“ (*življenjska skupnost*) (článek 3 zákona o manželství a rodině). Ukončení manželského soužití (*prenehanje življenjske skupnosti*) nebo rozluka znamená trvalé ukončení základních prvků vzájemných vztahů, které mezi manželi existovaly. Při ukončení manželského svazku je ukončen ekonomický svazek a intimní a citové vazby mezi manželi a případně společná domácnost atd.

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

Zákon nestanoví podmínky rozluky. Soudy o rozluce rozhodují v každém řízení podle okolností a zvláštních znaků dotyčného případu.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Rozluka nemá žádný vliv na existenci manželství; to znamená, že ukončen je pouze manželské soužití, nikoli manželství. K ukončení manželství je nutná žaloba nebo návrh na ukončení manželství dohodou. V případě rozluky manželé přestávají vytvářet společné jmění. Závislý manžel může požádat o výživné prostřednictvím žaloby, kterou je nutno podat do jednoho roku poté, co došlo k rozluce.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Prohlášení manželství za neplatné znamená, že v době uzavření manželství nebyly splněny podmínky, které se podle zákona vyžadují k tomu, aby se manželství pokládalo za platné (např. neexistence svobodné vůle, vynucený souhlas nebo souhlas udělený omylem, manželství nebylo uzavřeno stanoveným postupem, bylo uzavřeno mezi blízkými příbuznými nebo bylo uzavřeno vážně duševně nemocnou osobou nebo osobou s nedostatečnými rozumovými schopnostmi). Právní důsledky manželství zanikají ke dni, k němuž rozsudek o prohlášení manželství za neplatné nabude právní moci.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Ø Manželství se nestává neplatným *ipso iure*, nýbrž musí být za neplatné prohlášeno rozsudkem soudu.

Ø Slovinské právní předpisy rozlišují mezi **manželstvím relativně a absolutně neplatným**. Rozdíl spočívá ve skupině osob, které mohou o prohlášení manželství za neplatné požádat.

a) Důvody **relativní neplatnosti**:

vážná duševní porucha nebo zhoršený úsudek v době uzavření manželství (požádat o prohlášení manželství za neplatné může jeden nebo druhý manžel, avšak až poté, co tato situace pominula),

pokud byl souhlas s manželstvím vynucen nebo byl udělen omylem (manžel, který byl přinucen uzavřít manželství nebo který vstoupil do manželství omylem),

pokud manželství uzavřela osoba mladší 18 let (rodiče nebo opatrovník).

b) Důvody **absolutní neplatnosti**: (osobami, které mohou podat žalobu, jsou kromě obou manželů i některé další osoby mající přímou právní výhodu z prohlášení manželství za neplatné (např. ostatní dědicové zesnulého manžela mohou po jeho úmrtí podat žalobu na prohlášení manželství za neplatné, takže žijící manžel ztratí nárok na dědictví); oprávněné osoby mohou podat žalobu rovněž po prohlášení manželství za neplatné); žalobu může podat i státní zástupce:

vážná duševní porucha nebo zhoršený úsudek na straně jednoho z manželů, pokud tato situace v době podání návrhu na prohlášení manželství za neplatné dosud trvá,

některý z manželů byl v době uzavření manželství dosud v manželském svazku s jinou osobou,

manželé jsou příbuznými v přímém nebo pobočném pokolení do čtvrtého stupně včetně,

manželé nebyli při uzavření manželství přítomni, nebo jeden z manželů a zmocněnec druhého manžela nebyli přítomni,

manželé nevstoupili do manželství s úmyslem vést společnou domácnost.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Právní důsledky prohlášení manželství za neplatné nabývají účinku ke dni, k němuž rozsudek o prohlášení manželství za neplatné nabude právní moci. Co se týká majetkových vztahů mezi manželi, vyživovací povinnosti vůči závislému manželovi, vrácení darů mezi manžely a vztahu manželů s jejich společnými dětmi, právní důsledky jsou v případě prohlášení manželství za neplatné stejné jako v případě rozvodu manželství.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Zákon o mediaci v občanských a obchodních věcech (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah*), který vstoupil v platnost v červnu 2008, upravuje **mediaci ve sporech** týkajících se občanskoprávních, obchodních, pracovněprávních, *rodinných* a jiných majetkoprávních vztahů s ohledem na nároky, které mohou strany libovolně uplatnit a vypořádat, pokud zvláštní zákon nestanoví u některých z těchto druhů sporů jinak. Manželství samotné nelze ukončit bez zásahu soudu, je proto nutno podat žalobu nebo návrh na ukončení manželství dohodou.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Podle článku 32 občanského soudního řádu (*Zakon o pravdnem postopku*) odpovídají za rozhodování o manželských sporech (co se týká rozvodu manželství nebo prohlášení manželství za neplatné – slovinské právní předpisy neupravují zvláštní žalobu pro rozluku) **krajské soudy**.

K žalobě nebo návrhu je nutno připojit výpis z matriky manželství nebo výpis z matriky narození, přičemž při soudním jednání je nutno předložit průkaz totožnosti.

Manželé musí k návrhu na ukončení manželství dohodou připojit rovněž:

dohodu o výchově společných dětí, jejich výchově a výživném na tyto děti a o jejich styku s rodiči (je nutné vyžádat si stanovisko Střediska sociální práce),

dohodu o rozdělení společného jmění ve formě vykonatelného notářského zápisu,

dohodu o tom, kdo zůstane nebo kdo se stane vlastníkem bývalé společné domácnosti,

dohodu o výživném pro manžela, který nemá prostředky na živobytí a je nezaměstnaný nikoli vlastní vinou.

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Soud osvobodí stranu od placení soudních poplatků, pokud by tato platba významně snížila peněžní prostředky, které má tato osoba k dispozici pro vlastní obživu a obživu svých rodinných příslušníků. Od placení soudních poplatků jsou osvobozeni i občané cizích států, kteří jsou jako taková určeni v mezinárodní smlouvě, popřípadě jestliže existují podmínky pro vzájemné uznávání (články 10 a 11 zákona o soudních poplatcích / *Zakon o sodnih taksah*, ZST-1).

Kterákoli strana může požádat o právní pomoc za účelem uhrazení nákladů na právníka a znalce; rozhodnutí o přiznání právní pomoci vydává krajský soud, v jehož obvodu má žadatel trvalé bydliště. V tomto řízení soud posuzuje kritéria (např. hmotná, finanční) s odkazem na ustanovení zákona o bezplatné právní pomoci (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*).

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Opravný prostředek proti rozsudku o rozvodu manželství nebo o prohlášení manželství za neplatné lze podat vrchnímu soudu (*višje sodišče*), a to obvykle do 15 dnů. Rozsudek o rozvodu manželství na základě návrhu manželů na ukončení manželství dohodou lze napadnout:

pokud došlo k podstatnému porušení ustanovení o občanském soudním řízení;

pokud strana podala návrh omylem nebo z donucení či v důsledku podvodu;

pokud nebyly splněny zákonné podmínky pro rozvod na základě návrhu na ukončení manželství dohodou.

Dovolání (mimofádní opravný prostředek) není v manželských sporech přípustné.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Podle článku 21 nařízení (ES) č. 2201/2003 je soudní rozhodnutí vydané v jiném členském státě uznáno, aniž by bylo nutno zahájit zvláštní řízení o uznání.

O vydání rozhodnutí o uznání či neuznání soudního rozhodnutí může požádat každá zúčastněná strana. V tomto případě musí strana podat žádost o prohlášení o vykonatelnosti u příslušného okresního soudu ve Slovinsku.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vyneslému v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

Na postup podávání žádosti se vztahují slovinské právní předpisy.

Strana, která požádá o uznání soudního rozhodnutí nebo která jeho uznání napadne, nebo strana, která požádá o prohlášení o vykonatelnosti, musí předložit:

kopii soudního rozhodnutí, která splňuje podmínky nezbytné pro potvrzení jeho pravosti;

potvrzení (na standardním formuláři) o soudním rozhodnutí v manželském sporu.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Na otázky mezinárodní příslušnosti v případě občanů nebo rezidentů členských států EU se vztahují především a přímo ustanovení nařízení (ES) č. 2201/2003 (Brusel II bis).

Jsou-li manželé v době podání žaloby občany různých zemí, použijí se kumulativní právní předpisy zemí, jejichž jsou občany, podle ustanovení slovinských vnitrostátních právních předpisů (čl. 37 odst. 2 zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním / *Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*).

Nelze-li podle právních předpisů zemí, jejichž občany manželé jsou, manželství ukončit, použije se na ukončení manželství slovinské právo, má-li v době podání žaloby jeden z manželů trvalé bydliště ve Slovinsku.

Je-li jeden z manželů občanem Slovinska, nemá však ve Slovinsku trvalé bydliště, a manželství nelze podle práva stanoveného v čl. 37 odst. 2 zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním ukončit, použije se na ukončení manželství slovinské právo.

Související odkazy

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Poslední aktualizace: 05/03/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.